

Nr 84.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor; given Stockholms slott den 14 februari 1936.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 om erkända arbetslöshetskassor.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Möller.

Förslag
till
Förordning
angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264)
om erkända arbetslöshetskassor.

Härigenom förordnas, att 21 § 1 mom. samt 22 och 23 §§ förordningen den 15 juni 1934 om erkända arbetslöshetskassor skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

21 §.

1 mom. Erkänd arbetslöshetskassa må till medlem utgiva understöd endast därest han till kassan erlagt avgifter, motsvarande minst femtiotvå veckoavgifter, och under villkor tillika att avgifter, motsvarande minst tjugusex veckoavgifter, erlagts för tid under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna tolv månaderna.

Sistnämnda villkor skall icke gälla, då medlem, som är berättigad till daghjälp, erhåller arbete för högst aderton dagar samt omedelbart efter arbetets upphörande ånyo ansöker om daghjälp.

Med avseende å berörda villkor skall vidare iakttagas, *dels* att i den tid, inom vilken det föreskrivna antalet avgifter skall vara erlagt, icke skall inräknas tid, då medlem fullgjort värnplikstjänstgöring eller enligt av legitimerad läkare utfärdat intyg varit på grund av sjukdom förhindrad att utföra förvärvsarbete eller intill högst sex veckor före och högst sex veckor efter barnsbörd avhållit sig från sådant arbete, *dels ock* att arbetslösheten, då medlem på grund av bestämmelserna i 15 § första stycket varit avstängd från understöd, skall anses hava inträtt först vid avstängningstidens slut.

Där medlem övergår från klass med lägre daghjälp till klass med högre daghjälp eller från klass med begränsade försäkringsförmåner till klass med större sådana förmåner, må daghjälp enligt bestämmelserna i den klass, till vilken medlemmen övergår, ej utgivas till honom, förrän han efter övergången erlagt avgifter, motsvarande minst tjugusex veckoavgifter. Övergår medlem däremot till klass med lägre daghjälp eller mera begränsade försäkringsförmåner, skola bestämmelserna i denna klass omedelbart tillämpas å honom.

22 §.

Daghjälp må — — — kunnat utgå.

Erkänd arbetslöshetskassa — — — äga giltighet.

Vad sålunda föreskrivits om iakttagande av karenstid skall icke äga tillämpning, då medlem, som är berättigad till daghjälp, erhåller arbete för högst aderton dagar eller på grund av sjukdom, barnsbörd, värnplikstjänstgöring eller särskild av tillsynsmyndigheten med stöd av sista stycket i

denna paragraf meddelad föreskrift ej kan erhålla daghjälp samt omedelbart efter arbetets eller hindrets upphörande ånyo ansöker om daghjälp.

Innesluter understödsförening, — — — regelbundet förekommer.

23 §.

Daghjälp må — — — karenstiden förlängts.

Ej må — — — nittio dagar.

Har medlem — — — tillgodoräknas honom.

Vid tillämpning av bestämmelserna i denna paragraf må i den tid, inom vilken den längsta understödstiden skall beräknas, icke inräknas tid, då medlem fullgjort värnpliktstjänstgöring eller enligt av legitimerad läkare utfärdat intyg varit på grund av sjukdom förhindrad att utföra förvärsarbete eller intill högst sex veckor före och högst sex veckor efter barnsbörd avhållit sig från sådant arbete.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1936. Bestämmelserna i 21 § 1 mom. fjärde stycket skola efter sagda dag tillämpas, även om övergången från klass till annan skett tidigare.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i stats-
rådet å Stockholms slott den 14 februari 1936.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, anmäler uppkommen fråga om ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 om erkända arbetslöshetskassor samt anför:

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 28 december 1935 har socialstyrelsen framlagt förslag till ändringar i lagstiftningen om arbetslöshetsförsäkringen. Styrelsen har därvid framhållit, att de föreslagna ändringarna visat sig önskvärda med hänsyn till de efter lagstiftningens ikraftträdande vunna erfarenheterna. De ifrågasatta ändringarna, vilka icke berörde några av de bärande, principiella bestämmelserna rörande försäkringen, hade varit föremål för behandling av sociala rådets sektion för den statsunderstödda arbetslöshetsförsäkringen.

Jag övergår nu till att redogöra för de särskilda av socialstyrelsen föreslagna ändringarna i förordningen den 15 juni 1934 om erkända arbetslöshetskassor. Beträffande en av styrelsen föreslagen ändring i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften läser chefen för finansdepartementet komma att framlägga förslag.

**Konstruktionen av avgiftsvillkoret för medlemmar, som ännu icke
uppburit understöd.**

Enligt 21 § 1 mom. första stycket i förordningen den 15 juni 1934 om erkända arbetslöshetskassor skall medlem, som ännu icke uppburit understöd från kassan, för att bli berättigad till understöd hava under de vid arbetslöshetens början senast förflutna 24 månaderna erlagt minst 52 veckoavgifter, vilka därjämte skola hava erlagts under sådana omständigheter, att de jämlikt 5 mom. i samma paragraf kunna räknas honom tillgodo. Detta innebär, att avgifterna måste belöpa å tid, då medlem för annans räkning mot avlöning använts till arbete, som utförts annorstädes än i medlemmens hem. För medlem, som någon gång erhållit understöd från kassan, gäller, att han kan bli understödsberättigad endast därest han under de vid arbetslöshetens början senast förflutna 12 månaderna erlagt minst 26 veckoavgifter, vilka i enlighet med vad nyss anförts kunna tillgodoräknas honom.

Socialstyrelsen förordar en ändring av avgiftsvillkoret för de medlemmar, som icke tidigare uppburit understöd från kassan. Styrelsens förslag till ändring innebär, att det för medlemmar, som tidigare uppburit understöd från kassan, gällande villkoret om 26 erlagda avgifter under de vid arbetslöshetens början senast förflutna 12 månaderna skulle utsträckas att gälla för samtliga medlemmar och alltså även för dem som icke tidigare uppburit understöd från kassan. För sistnämnda slag av medlemmar skulle emellertid därjämte krävas, att de, innan understödsrätt uppkomme, till kassan erlagt sammanlagt minst 52 veckoavgifter, vilka avgifter finge vara erlagda under huru lång tid som helst före arbetslöshetsfallens inträdande.

Socialstyrelsen har härom anfört följande:

Orsaken till att avgiftsvillkoret fått en särskild utformning för de medlemmar, som ännu icke erhållit understöd, vore, att man därigenom velat knyta medlemmarna fastare till kassan. Vid återinträde i kassan efter avbrott i medlemskapet betraktades en försäkrad nämligen i alla avseenden såsom ny medlem, vilket medförde, att det komme att ligga i den försäkrades intresse att undvika avbrott i medlemskapet. Man hade därjämte velat skydda kassorna från understödsanspråk från personer, som kunde tänkas anhålla om medlemskap först då på grund av försämrade konjunkturer större och mera aktuell risk för arbetslöshet föreläge. Vidare tvingades varje medlem genom ifrågavarande villkor att kraftigare bidra till fondbildningen i kassan, innan understödsrätt kunde uppkomma för honom.

Från kassornas sida hade önskemål uttalats om en ändring av bestämmelserna i förevarande avseende. Som skäl härför hade bland annat anförts, att svårigheter i flera fall kunde tänkas uppkomma för de lokala redogörarna att kontrollera lämnade uppgifter om understöd, som uppburits flera år tillbaka i tiden. Detta vore särskilt förhållandet, då understödet uppburits i den fackliga organisation, som medlemmarna förut tillhört. Av större betydelse än denna olägenhet ansåge styrelsen emellertid de besvär och svårigheter vara, som städse uppkomme vid tillämpningen av bestämmelser, som icke vore enhetliga för samtliga medlemmar. Härtill komme, att de nuvarande bestämmelserna kunde medföra skiljaktigheter i understödsrätt, som icke syntes vara sakligt motiverade och som för medlemmarna måste te sig svår-förståeliga samt uppfattas såsom orättvisa. Man behövde endast tänka på ett sådant fall, då en försäkrad med flerårigt medlemskap under viss tid av de två år, som närmast föreginge ett arbetslöshetsfalls inträdande, antingen varit sjuk, haft ställning såsom självständig företagare eller arbetat i sitt hem. Under sådan tid erlades icke avgifter till kassan. Därest vid arbetslöshetsfallets början väl 26 veckoavgifter, vilka kunde tillgodoräknas medlemmen, låge inom de senast förflutna 12 månaderna men däremot icke 52 avgifter under de sista 24 månaderna, bleve medlemmen understödsberättigad endast därest han någon gång tidigare uppburit understöd från kassan. Dylika ojämnheter i understödsrätten kunde icke sägas vara lämpliga.

Med den föreslagna ändringen av avgiftsvillkoret för de medlemmar, som icke tidigare uppburit understöd, uppnåddes samtliga de fördelar, som förut angivits såsom orsak till den nu gällande konstruktionen av villkoret. Genom att kravet på 52 erlagda avgifter bibehölls erfordrades sålunda fortfarande minst ett års medlemskap, innan understödsrätt kunde uppkomma, och nyinträdande medlemmar måste principiellt sett i samma utsträckning som för närvarande bidra till kassans fondbildning.

För de lokala redogörarnas del torde den föreslagna ändringen av avgifts-

villkoret komma att medföra en betydande lättnad vid prövningen av frågan om understödsrätt. För samtliga medlemmar komme nämligen att gälla samma villkor om 26 erlagda avgifter under de senast förflutna 12 månaderna. Härutöver behöfve redogörarna endast kontrollera, att sammanlagt 52 veckoavgifter erlagts till kassan. Däremot erfordrades icke längre någon undersökning av om medlemmen tidigare uppburit understöd från kassan eller icke.

Vid de undersökningar rörande en arbetslöshetsförsäkrings effektivitet, som företogs under förarbetena till lagstiftningen, hade framkommit, att någon större skillnad i effektiviteten icke kunde förväntas mellan det fall, då för understödsrätt skulle krävas 26 avgifter under de senast förflutna 12 månaderna, och det fall, då för understödsrätt skulle krävas 52 avgifter under de senast förflutna 24 månaderna; dock kunde effektiviteten i sistnämnda fall antagas bliva något lägre. Den föreslagna ändringen i avgiftsvillkoret kunde med hänsyn härtill icke hava någon försämrad inverkan på kassornas ekonomi. Styrelsen hade därför också vid verkställandet av avgiftsberäkningarna för kassorna tagit hänsyn allenast till huvudvillkoret om 26 erlagda avgifter under de senast förflutna 12 månaderna.

Givetvis kunde sådana fall tänkas förekomma, då en medlem skulle vara understödsberättigad enligt de nu gällande men icke enligt de föreslagna bestämmelserna. Detta kunde emellertid så mycket mindre anses utgöra ett skäl emot den föreslagna ändringen, som ett dylikt fall ej ens av den därav berörde medlemmen torde kunna uppfattas såsom innebärande en orättvisa i förhållande till andra medlemmar.

Förslaget till ändring av avgiftsvillkoret har tillstyrkts av ledamöterna i sociala rådets sektion för den statsunderstödda arbetslöshetsförsäkringen.

*Departements-
chefen.* Mot socialstyrelsens ifrågavarande förslag till ändring av avgiftsvillkoret för de medlemmar, som icke tidigare uppburit understöd från kassan, finner jag icke anledning till erinran. Jag vill särskilt framhålla, att förslaget syftar att för samtliga medlemmar skapa enhetliga regler för understödsrätten, samtidigt som avkall icke göres på den enligt min mening riktiga principen, att nyinskrivna medlemmar måste hava erlagt ett visst större antal avgifter till kassan, innan understödsrätt överhuvud må uppkomma.

Avgiftsvillkorets prövning samt karensberäkning efter kortvarigt arbete.

Enligt bestämmelserna i 21 § 1 mom. i förordningen om erkända arbetslöshetskassor skall avgiftsvillkoret provas med hänsyn till förhållandena under viss tidsperiod före arbetslöshetens början. Någon förändring i denna princip sker icke genom bifall till det förslag om ändring i avgiftsvillkoret, som jag nyss funnit mig böra tillstyrka. För vissa bestämda fall givas i tredje och fjärde styckena av samma moment föreskrifter om undantag från huvudregeln. Detta gäller vid sådana omständigheter som sjukdom, värnplikt och avstängning från understöd jämlikt bestämmelserna i 15 §. Däremot finnes intet i förordningen utsagt angående vad som skall betraktas såsom ett arbetslöshetsfall eller, med andra ord, om ett nytt arbetslöshetsfall skall anses föreligga efter avbrott av olika slag. Någon motsvarighet till de i 22 § tredje stycket givna bestämmelserna angående undantag från den allmänna

skyldigheten att genomgå ny karenstid efter avbrott i understödstiden genom bland annat en tillfällig arbetsanställning om högst 18 dagar finnes sålunda icke stadgad. Men hänsyn härtill hava bestämmelserna om avgiftsvillkoret tolkats på sådant sätt, att prövning av villkoret ägt rum, så snart ny arbetslöshet inträtt efter erhållet arbete; detta även för den händelse det mellanliggande arbetet endast varat någon dag liksom även vid varje arbetslöshetsperiod vid organiserat korttidsarbete. Avgiftsvillkoret har alltså nyprövats även i de fall, då någon ny karenstid ej behövt beräknas.

Socialstyrelsen föreslår, att bestämmelser införas i förordningen om att avgiftsvillkoret icke behöver nyprövas, för den händelse ett arbetslöshetsfall avbrytes av en kortare tids arbetsanställning, vare sig denna är att betrakta som tillfällig eller som period i organiserat korttidsarbete. Gränsen för nyprövning föreslås i båda fallen till 18 dagar eller samma gräns, som gäller ifråga om karenstidsberäkningen.

Såsom motivering till förevarande ändringsförslag anför socialstyrelsen följande:

Verkningarna av den angivna prövningsregeln med avseende å avgiftsvillkoret måste i åtskilliga fall medföra en obenägenhet hos de försäkrade att antaga erbjudna kortvariga arbetsanställningar. Detta gällde framför allt för sådana medlemmar, vilkas avgifter vore så förlagda i tiden, att de, efter det att arbetslösheten varat någon tid, icke längre vid nyprövning kunde fylla villkoret om att 26 avgifter skulle vara erlagda inom de senast förflutna 12 månaderna. Bestämmelser, som kunde medföra sådan verkan som nu nämnts, torde icke vara lämpliga vare sig ur försäkringens eller den försäkrades synpunkt.

Beträffande frågan om den föreslagna undantagsbestämmelsens utsträckning jämväl till organiserat korttidsarbete anför socialstyrelsen följande:

De i förordningen intagna bestämmelserna om understödsrätt innebure, att understöd icke kunde utgå i de fall, då förkortning i arbetstiden skedde genom att antalet arbetstimmar per dag minskades. Arbetarna kunde nämligen i dylikt fall icke anses vara »oförhindrade att åtaga sig arbete». Där emot kunde understödsrätt, ehuru med viss begränsning, uppkomma i de fall, då minskningen i arbetstiden genomfördes på så sätt, att de försäkrade vissa dagar bleve helt arbetslösa. Bestämmelser härom hade givits i 20 § 3 mom. Förutsättningen för dessa bestämmelsers tillämpning vore, att arbetsgivaren i förväg kungjort plan för arbetets bedrivande eller, med andra ord, att organiserat korttidsarbete föreläge. De i 22 § tredje stycket föreskrivna undantagsbestämmelserna beträffande befrielse från ny karenstidsberäkning efter en kortare arbetsanställning avsåge emellertid icke organiserat korttidsarbete utan gällde enligt ordalagen endast vid avbrott i arbetslöshetstiden genom tillfälligt arbete.

De skäl, som talade för att nyprövning av avgiftsvillkoret icke skulle behöva ske efter en tillfällig arbetsanställning av kortare varaktighet, gjorde sig icke med samma styrka gällande, då fråga vore om organiserat korttidsarbete. Med hänsyn till de i kassornas stadgar intagna bestämmelserna om skyldighet att erlagga avgift för varje vecka, varunder medlem arbetat visst antal timmar, komme nämligen de vid organiserat korttidsarbete sysselsatta medlemmarna i allmänhet att i viss utsträckning erlagga avgifter till kassan. Risken för att understödsrätt icke längre skulle föreligga på grund

av att avgiftsvillkorets bestämmelser icke vore fyllda, då ny arbetslöshetsperiod inträffade, torde därför icke vara så stor. Om avgiftsvillkoret vore uppfyllt vid det organiserade korttidsarbetets början, torde detta, med andra ord, kunna i de flesta fall antagas vara fallet vid varje återkommande arbetslöshetsperiod under den tid, korttidsarbetet varade. Rent principielt måste emellertid varje arbetslöshetsperiod vid organiserat korttidsarbete anses utgöra fortsättning av ett och samma arbetslöshetsfall. På grund härav måste det sägas vara otillfredställande, om understödsrätt vid en påföljande arbetslöshetsperiod under organiserat korttidsarbete skulle förvägras med hänsyn till att avgiftsvillkoret icke längre vore fyllt.

De nu anförda synpunkterna måste enligt styrelsens uppfattning tillmätas så stor betydelse, att den föreslagna undantagsbestämmelsen beträffande avgiftsvillkorets nyprövning efter en kortare arbetsanställning borde utsträckas att gälla jämväl vid organiserat korttidsarbete. Samma gräns för längden av arbetsperioden som vid avbrott på grund av tillfällig arbetsanställning eller sålunda högst 18 dagar torde böra föreskrivas.

Av vad styrelsen förut anført därom, att avgifter i tämligen stor utsträckning av de försäkrade erlades vid organiserat korttidsarbete, framginge, att tillämpningen av den föreslagna undantagsbestämmelsen vid organiserat korttidsarbete icke kunde befaras medföra någon starkare påfrestning på kassornas ekonomi. För enskilda medlemmar kunde emellertid ändringen komma att erhålla betydelse, då särskilt vid större kriser på arbetsmarknaden organiserat korttidsarbete med arbetsperioder om en à två veckors längd i ganska stor utsträckning tillämpades inom industrien.

Därest avgiftsvillkoret icke behöfve nyprövas vid varje arbetslöshetsperiod under organiserat korttidsarbete, uppkomme den skillnaden gentemot bestämmelserna i 22 § angående karenstidsberäkning, att avgiftsvillkoret icke behöfve nyprövas men att ny karenstid alltid måste tillämpas, så snart arbetsperiodens längd överstege en vecka. Detta kunde dock knappast anses utgöra ett välgående skäl för en utsträckning av undantagsbestämmelserna i 22 § beträffande karenstiden till att gälla jämväl vid organiserat korttidsarbete. Orsaken till att man ansett sig böra kräva ny karenstid vid det organiserade korttidsarbetet, då arbetsperiodernas längd överstege en vecka, vore nämligen, att de medlemmar, vilkas arbetstid ordnats på sådant sätt, dock genom det regelbundet återkommande arbetet oftast hade så pass goda inkomster, att de skäligen borde själva svara för sitt uppehälle under någon del av varje arbetslöshetsperiod.

I fråga om viss inverkan, som förevarande ändringsförslag komme att medföra å bestämmelserna i 23 §, anför socialstyrelsen följande:

Vid en ändring av avgiftsvillkoret på sådant sätt, att nyprövning av det samma ej behöfve ske efter en arbetsanställning om högst 18 dagars längd, måste särskilt observeras den inverkan, som ett sålunda utformat villkor komme att få på bestämmelserna i 23 § sista stycket. Där föreskrevs nämligen, att den, som blifvit avstängd från vidare understöd på grund av att han uppburit understöd under den i kassans stadgar medgivna längsta tiden, icke kunde bliva berättigad till nytt understöd, förrän han erlagt minst två veckoavgifter, vilka kunde tillgodoräknas honom. Härutöver gällde enligt nuvarande bestämmelser, att villkoret om 26 erlagda avgifter jämväl måste vara fyllt vid det nya arbetslöshetsfallets början. Inga skäl talade för att någon lättnad i detta avseende borde medgivas från vad som för närvarande gällde. Tvärtom skulle en ändring i avseende å skyldigheten att i detta fall nypröva avgiftsvillkoret komma att i skilda hänseenden medföra stora olägenheter. Särskilt undantag i nu nämnt hänseende torde sålunda böra stadgas

från de bestämmelser om lättnader i avseende å avgiftsvillkorets nyprövning, som föresloges till införande. Detta hade skett i det av styrelsen framlagda förslaget till ändrad lydelse av 21 §, genom att förevarande bestämmelser gjorts tillämpliga allenast å sådana medlemmar, som vid avbrottet i arbetslöshetsperioden vore berättigade till daghjälp.

Ledamöterna i sociala rådets sektion för den statsunderstödda arbetslöshetsförsäkringen hava tillstyrkt socialstyrelsens förevarande ändringsförslag. De ledamöter, som representera arbetslöshetskassorna, hava emellertid hemställt, att — i enlighet med den av socialstyrelsen förordade principen att undantaget från avgiftsvillkorets prövning utsträcker att gälla även efter arbetsperiod vid organiserat korttidsarbete — en ändring jämväl måtte vidtagas beträffande undantagsbestämmelserna i 22 § tredje stycket angående karenstidsberäkning, så att ny karenstid ej behöver genomgås efter arbetsperiod om högst 18 dagar vid organiserat korttidsarbete.

Starka skäl tala uppenbarligen för ett bifall till socialstyrelsens förslag, att avgiftsvillkoret icke skall behöva nyprövas vid avbrott i arbetslöshets-tiden genom tillfälligt arbete av kortare varaktighet eller av en arbetsperiod vid organiserat korttidsarbete. I fråga om den föreslagna begränsningen till arbetsperioder om högst 18 dagar har jag icke någon erinran att göra. Jag ansluter mig vidare till styrelsens förslag, att det nu gällande kravet på nyprövning av avgiftsvillkoret i det fall, som avses i 23 § sista stycket, skall bibehållas.

*Departements-
chefen.*

Däremot kan jag icke finna, att de av socialstyrelsen anförda skälen emot att en jämkning i detta sammanhang vidtages i fråga om skyldigheten att beräkna ny karenstid efter varje arbetsperiod vid organiserat korttidsarbete äro bärande. Jag erinrar om att den av styrelsen återopade synpunkten, att korttidsarbetare med hänsyn till arbetsinkomsten själva borde svara för sitt uppehälle under någon del av varje arbetslöshetsperiod, föranlett införandet av särskilda bestämmelser i 20 § 3 mom. om minskning av de eljest understödsberättigade dagarna vid organiserat korttidsarbete med två för varje fjortondagarsperiod. Det synes mig icke vara berättigat att låta denna behovssynpunkt vara avgörande jämväl vid utformningen av bestämmelserna om skyldighet att beräkna karenstid vid organiserat korttidsarbete. Till min uppfattning om lämpligheten av att utsträcka de nuvarande undantagsbestämmelserna från skyldigheten att beräkna ny karenstid att gälla jämväl efter arbetsperiod om högst 18 dagar vid organiserat korttidsarbete bidrager dessutom, att de nuvarande bestämmelserna verka mycket ojämnt i olika fall. Med hänsyn till karenstidsbestämmelsernas allmänna utformning behöver nämligen ny karenstid icke beräknas i det fall, då arbetsperiodens längd vid organiserat korttidsarbete icke överstiger en vecka. Ny karenstid behöver alltså icke beräknas i det vanliga fallet, att arbetet pågår varannan vecka, medan varannan vecka är fri. Om korttidsarbetet däremot organiserats på sådant sätt, att arbetet pågår i två veckor, varefter två veckor äro fria, vilket i realiteten icke innebär någon skillnad i fråga om den effektiva arbetstiden gentemot det nyss nämnda exemplet, skall ny karenstid beräknas

för varje arbetslöshetsperiod. Då därjämte två dagar skola borträknas från de eljest understödsberättigade dagarna, blir resultatet, att understöd för varje arbetslöshetsperiod om 14 dagar kommer att uppbäras för allenast 4 dagar. I det först nämnda exemplet, då varannan vecka var arbetslös, kommer understöd likaledes att utgå för 4 dagar under varje arbetslöshetsperiod. Detta innebär emellertid, att antalet understödda dagar blir dubbelt så stort, då arbetarna arbeta varannan vecka, som då perioderna skifta om två veckor, och detta trots att den sammanlagda arbetslöshetstiden i båda fallen är lika. Dylika ojämnheter i understödsrätten kunna icke vara lämpliga. Såsom socialstyrelsen anført, måste vidare varje arbetslöshetsperiod vid organiserat korttidsarbete anses utgöra fortsättning av ett och samma arbetslöshetsfall. Därtill kommer fördelen av att enhetliga bestämmelser bliva gällande med avseende å undantagen från skyldigheten att nypröva avgiftsvillkoret och att genomgå ny karenstid.

Med hänsyn till vad jag sålunda anført, tillstyrker jag, att undantagsbestämmelserna i 22 § tredje stycket i fråga om karenstidsberäkning utsträckas att gälla vid organiserat korttidsarbete i de fall, då arbetsperiodens längd icke överstiger 18 dagar. Detta torde enklast kunna ske genom att ur styckets nuvarande lydelse borttaga ordet »tillfälligt».

Understödsrätt efter övergång från klass med lägre daghjälp till klass med högre daghjälp.

I samband med de bestämmelser i 21 § 1 mom., som reglera avgiftsvillkoret, lämnas särskilda föreskrifter angående understödsrätten efter övergång från klass med lägre daghjälp till klass med högre daghjälp. Särskilda bestämmelser lämnas för medlemmar, som icke tidigare uppburit understöd från kassan, och för övriga medlemmar. I 21 § 1 mom. första stycket stadgas sålunda, att medlem, som icke tidigare uppburit understöd från kassan, efter övergång från klass med lägre daghjälp till klass med högre daghjälp icke må uppbära den högre daghjälpen, med mindre summan av hans för tid under de närmast före arbetslöshetens inträdande förflutna 24 månaderna inbetalade avgifter motsvarar summan av 52 veckoavgifter i den högre klassen, dock att avgifter måste hava efter övergången erlagts för minst 26 veckor i den högre klassen. Motsvarande bestämmelser lämnas i andra stycket beträffande medlemmar, vilka tidigare uppburit understöd från kassan, varvid dock den angivna summaregeln avser, att summan av de under de senast förflutna 12 månaderna erlagda avgifterna minst skall motsvara summan av 26 veckoavgifter i den högre klassen, samt antalet efter övergången i den högre klassen erlagda avgifter bestämts till minst 13.

Socialstyrelsen framhåller, att den föreslagna ändringen av avgiftsvillkorets konstruktion nödvändiggör vissa ändringar jämväl i förevarande bestämmelser om understödsrätt efter övergång till klass med högre daghjälp, i samband varmed till övervägande borde upptagas frågan, om sistnämnda bestämmelser i övrigt kunde sägas vara tillfredsställande. Styrelsen föreslår, att enhetliga bestämmelser i förevarande avseende införas för samtliga med-

lemmar, innebärande att summaregeln slopas och att antalet avgifter efter övergång till högre klass bestämmes till 20.

Styrelsen anför härom följande:

Motiveringen till ifrågavarande bestämmelser vore uppenbarligen en önskan att förhindra missbruk av klassindelningen. En arbetare torde ofta ganska lång tid i förväg vara medveten om när ökad risk för arbetslöshet föreläge. Då avgifterna vore väsentligt lägre vid lägre daghjälp än vid högre, bleve det för den försäkrade av stort intresse att kunna stå i klass med låg daghjälp under tider av god arbetstillgång för att därefter i lagom tid före arbetslöshetens inträdande övergå till klass med sådana förmåner, som han i själva verket önskade erhålla vid försäkringsfallets inträffande. Bestämmelserna på hithörande område måste därför utformas så, att en av dylika skäl betingad övergång från klass till annan i möjligaste mån förhindrades.

De nuvarande bestämmelserna i detta avseende kunde icke anses vara tillfredsställande. Detta gällde i varje fall de bestämmelser, som ägde tillämpning å huvudparten av de försäkrade eller, med andra ord, de bestämmelser, som angäves i 21 § 1 mom. andra stycket för sådana medlemmar, som tidigare uppburit understöd från kassan. För alla dem, som före en väntad arbetslöshetsperiod haft regelbundet arbete under en längre tid, torde det vara förhållandevis lätt att uppfylla såväl regeln om minimum för avgiftssumman som regeln om erläggandet av 13 veckoavgifter i den högre klassen. Det torde nämligen ingalunda vara ovanligt, att en arbetare omkring tre månader i förväg kunde förutse arbetslöshetsrisken, exempelvis genom att han erhöle kännedom om att ordertillgången minskats vid den arbetsplats, där han vore sysselsatt. Med nuvarande bestämmelser kunde han i sådant fall lätt bedöma, när en övergång till klass med högre daghjälp borde ske. Om den försäkrade exempelvis ville övergå från en klass med 2 kronors daghjälp till en klass med 3 kronors daghjälp och om avgiften i den förra klassen vore hälften så stor som i den senare, erfordrades för fyllande av summaregeln endast, att han haft arbete och erlagt avgifter under de sist förflutna 26 veckorna, som han tillhört klassen med den lägre daghjälp. Tillsammans med de 13 avgifter, som krävdes efter övergången, bleve nämligen därigenom summaregeln uppfylld. Vid regelbundet arbete hade ju emellertid medlemmen alltid erlagt de 26 veckoavgifterna, som erfordrades före övergången. Den enda spärren bleve vid sådant förhållande faktiskt de 13 veckornas avgifter i den högre klassen. Denna spärr torde emellertid icke vara tillräckligt effektiv. Som förut nämnts, torde det nämligen ofta vara möjligt att tre månader i förväg förutse arbetslöshetsrisken vid det företag, där medlemmen vore anställd. Detta torde dock knappast kunna ske längre tid i förväg än tre månader.

Summaspärren fungerade också dåligt i de fall, då en försäkrad vid förminskad arbetslöshetsrisk regelbundet överginge till klass med lägre daghjälp för att åter övergå till klassen med högre daghjälp, när risken förstörades. Man kunde exempelvis tänka på ett sådant fall, att en medlem varje vinter stode i klass med 3 kronors daghjälp och varje sommar i klass med 2 kronors daghjälp. Hans gamla avgifter till 3-kronorsklassen hjälpte honom då tämligen oberättigat att komma förbi summaspärren vid den förnyade övergången till 3-kronorsklassen.

Vid nu nämnt förhållande föranleddes styrelsen till den uppfattningen, att summaregeln utan olägenheter torde kunna helt slopas men att bestämmelsen om erläggandet av visst antal avgiften i den nya klassen borde skärpas. Huru långt man därvid borde sträcka sig, kunde bliva föremål

för olika bedömanden. Så mycket torde vara klart, att man icke kunde gå utöver 26 veckoavgifter, då ju detta antal avgifter i och för sig berättigade till erhållande av daghjälp. Styrelsen ville för sin del föreslå, att man skulle kräva, att minst 20 veckoavgifter skulle hava erlagts efter övergången till klass med högre daghjälp, innan daghjälpen i den nya klassen finge utgå. Härigenom torde en effektiv spärr hava stadgats emot en eventuell tendens att utnyttja förevarande bestämmelser till systematisk förflyttning mellan olika klasser.

Vad styrelsen förut anfört angående de nuvarande bestämmelsernas bristande effektivitet avsåge endast sådana medlemmar, som tidigare uppburit understöd från kassan. För nyinträdda medlemmar åter gällde de i 21 § 1 mom. första stycket upptagna bestämmelserna om understödsrätt efter övergång till klass med högre daghjälp. För dylika medlemmar vore den nuvarande spärran om 26 veckoavgifter, som skulle hava erlagts efter övergången, uppenbarligen fullt tillräcklig. Därest emellertid styrelsens förslag till ändring av avgiftsvillkoret för dessa medlemmar vunne bifall och de således komme att falla under samma villkor som övriga medlemmar och bliva berättigade till understöd, om 26 veckoavgifter erlagts under de sist förflutna 12 månaderna, torde det icke kunna anses vara rimligt att för dem bibehålla nu gällande regler om understödsrätt efter övergång till klass med högre daghjälp. Närmast till hands låge naturligtvis att även för dessa medlemmar tillämpa samma bestämmelser i förevarande avseende, som nyss föreslagits beträffande medlemmar, vilka tidigare uppburit understöd från kassan. För en dylik ordning talade också den omständigheten, att en enhetlig regel underlättade arbetet med prövningen av understödsrätten.

I sådant fall uppkomme emellertid vissa, ingalunda betydelselösa olägenheter. En nyinträdd medlem kunde enligt förslaget aldrig bliva understödsberättigad, förrän han till kassan erlagt minst 52 veckoavgifter. Därest man slopade summaregeln vid övergång till klass med högre daghjälp och allenast bibehölle regeln om att visst antal avgifter skulle efter övergången hava erlagts i den högre klassen, kunde en nyinträdd medlem tydligen utan någon som helst risk inträda i den klass, som medförde de lägsta avgifterna, och först sedan han i denna klass erlagt 32 veckoavgifter övergå till den klass, i vilken han för framtiden önskade kvarstå. Ett sådant förfarings sätt låge onekligen mycket nära till hands och kunde befaras bliva tillämpat i stor utsträckning. Starka skäl syntes därför tala för att man bibehölle summaregeln i någon form för sådana medlemmar, som ännu icke uppburit understöd från kassan. Å andra sidan vore fördelen med enhetliga bestämmelser på området uppenbar. Verkningarna av ifrågavarande olägenheter kunde dessutom vid behov neutraliseras genom hänsynstagande till dem vid de försäkringstekniska beräkningarna. Styrelsen ville med hänsyn härtill förorda, att den föreslagna regeln om understödsrätt efter övergång till klass med högre daghjälp tillämpades för samtliga medlemmar och alltså jämväl för dem, som ännu icke uppburit understöd från kassan. Då styrelsen ansett sig kunna intaga denna ståndpunkt, hade styrelsen särskilt beaktat, att avgifter efter övergången dock måste hava erlagts för minst 20 veckor i klassen med högre daghjälp. Detta antal avgifter låge tämligen nära det antal, som måste hava erlagts för förnyad understödsrätt, eller 26 avgifter. Då härtill komme, att ytterligare minst 32 avgifter måste hava erlagts till kassan före övergången till annan klass, hade dock medlemmen i relativt stor utsträckning fått bidra till kassans ekonomi, innan understödsrätt kunde uppkomma.

Därest emellertid styrelsens förslag på denna punkt icke vunne bifall och summaregeln alltså komme att bibehållas för de medlemmar, vilka ännu icke uppburit understöd från kassan, torde denna summaregel böra givas samma

utformning som för närvarande gällde för dessa medlemmar. Man kunde nämligen icke på dem tillämpa den summaregel, som nu gällde för medlemmar, vilka uppburit understöd, enär summan av 32 avgifter i den lägsta understödsklassen i de flesta fall torde överstiga summan av 6 avgifter i den högsta klassen. En sådan summaregel skulle därför bli fullständigt ineffektiv. Om man alltså funne sig böra bibehålla regeln om att sammanlagda antalet avgifter måste minst motsvara summan av 52 avgifter i den högre klassen, vore man nödsakad att jämväl bibehålla regeln, att hänsyn därvid skulle tagas till avgifter, vilka erlagts under de 24 månader, som närmast föreginge arbetslöshetsfallet. Vid sådant förhållande bortföle till stor del den enhetlighet i bestämmelserna, som styrelsen avsett att vinna genom förslaget om ändring av avgiftsvillkoret. Denna omständighet hade för styrelsen varit en bidragande orsak till att styrelsen ansett sig kunna förorda slopandet av summaregeln jämväl för sådana medlemmar, som icke uppburit understöd från kassan.

Socialstyrelsen övergår härefter till att behandla spørsmålet om övergångsbestämmelsernas tillämpning vid övergång mellan klasser i andra fall än det förut omnämnda samt anför därom följande:

Genom klassindelning i en kassa tillgodosåges icke endast önskemålet om fördelning av medlemmarna med hänsyn till olika daghjälpbelopp. Klassindelning skulle även användas i de fall, då en kassa för vissa grupper av medlemmar ville i något avseende tillämpa strängare försäkringsbestämmelser än för andra medlemmar. Detta gällde exempelvis, då för någon grupp av medlemmarna ansåges böra föreskrivas en längre karenstid än för övriga medlemmar liksom även då säsongvariationerna hos arbetslösheten inom någon del av kassans verksamhetsområde medförde inskränkande bestämmelser i enlighet med vad som stadgades i 22 § sista stycket.

De nuvarande bestämmelserna om understödsrätt efter övergång från klass till annan gällde enligt ordalagen endast då övergång skedde från klass med lägre till klass med högre daghjälp. Under förarbetena till lagstiftningen hade icke heller något uttalande gjorts om att dessa bestämmelser skulle tillämpas jämväl vid övergång mellan klasser med på olika sätt utformade försäkringsbestämmelser. Det hade emellertid för styrelsen varit uppenbart, att bestämmelserna om understödsrätt efter övergång från klass med lägre till klass med högre daghjälp analogivis måste tillämpas även vid övergång från klass med vissa säsonginskränkande bestämmelser till klass utan eller med mindre långt gående säsonginskränkande bestämmelser. Styrelsen hade jämväl uttalat detta i den av styrelsen utgivna handboken för erkända arbetslöshetskassor. Styrelsen hade där (sid. 123) ytterligare anført, att övergångsbestämmelserna måste iakttagas, även om daghjälpbeloppen eller avgifterna i de båda klasser, mellan vilka övergång skett, vore lika stora.

Detta förhållande torde böra särskilt uttalas i författningen.

Vad härefter beträffade frågan om övergång till klass med lägre daghjälp eller mera begränsade försäkringsförmåner, så finnes några bestämmelser om understödsrätten efter sådan övergång icke meddelade i förordningen. Icke heller hade några uttalanden härom gjorts under förarbetena till lagstiftningen. Styrelsen hade emellertid ansett det vara självfallet, att en medlem efter en sådan övergång omedelbart skulle vara underkastad de bestämmelser, som gällde i den klass, till vilken övergången skett. Vid förfrågningar härom från kassornas sida hade styrelsen städse hävdadt denna sin ståndpunkt.

Det hade emellertid visat sig, att på åtskilliga håll osäkerhet rått angå-

ende understödsrätten i nu nämnt avseende. Styrelsen funne sig därför böra förorda, att bestämmelser i frågan intoges i förordningen. Dessa bestämmelser borde enligt styrelsens mening allenast innebära ett fastslående av den praxis, som styrelsen hittills tillämpat.

Bestämmelserna om understödsrätt efter övergång från klass till annan voro icke föremål för närmare diskussion vid det förut omnämnda sammanträdet med sociala rådets sektion för den statsunderstödda arbetslöshetsförsäkringen.

*Departements-
chefen.*

Av vad socialstyrelsen anfört angående bestämmelserna om understödsrätt efter övergång från klass med lägre till klass med högre daghjälp framgår enligt min mening klart, att en omredigering av dessa bestämmelser är av behovet påkallad. Detta gäller även om man bortser från nödvändigheten att efter en ändring av avgiftsvillkorets konstruktion beträffande de medlemmar, som icke tidigare uppburit understöd från kassan, vidtaga en därav betingad justering av bestämmelserna om understödsrätt efter övergång till annan klass.

Jag finner icke anledning till erinran emot socialstyrelsens förslag, i vad detsamma avser sådana medlemmar som tidigare uppburit understöd från kassan, att den nu gällande summaregeln borttages och att kravet på de efter övergången erlagda avgifterna höjes från 13 till 20. Genom att understöd efter övergång till klass med högre daghjälp icke må utgivas med det högre beloppet, förrän minst 20 veckoavgifter erlagts till kassan, synas mig nämligen tillräckliga garantier emot missbruk hava skapats, så att den nuvarande summaregeln, som tydligen verkat ganska ojämnt i olika fall, icke längre behöver bibehållas.

Något mera tveksamt är det uppenbarligen, huru förevarande bestämmelser, vid bifall till förslaget om ändring av avgiftsvillkoret, böra utformas för de medlemmar, som icke tidigare uppburit understöd från kassan. Av vad socialstyrelsen på denna punkt anfört, har jag emellertid känt mig övertygad om lämpligheten av styrelsens förslag härutinnan. Jämväl för dessa medlemmar skola enligt detta tillämpas de bestämmelser, som jag nyss förordat beträffande de medlemmar, vilka förut uppburit understöd från kassan. Detta torde visserligen innebära en mildring i förhållande till de nu gällande bestämmelserna. Den föreslagna ändringen av avgiftsvillkoret lär dock få anses motivera, att för samtliga medlemmar så långt som möjligt föreskrivas enhetliga bestämmelser. Fördelarna härav för kassorna ligga i öppen dag. Denna synpunkt måste, såsom socialstyrelsen även ansett, väga tyngre än de farhågor för ett systematiskt utnyttjande av bestämmelserna, som styrelsen förklarar sig hysa. Styrelsen synes emellertid böra med uppmärksamhet följa den framtida utvecklingen på detta område.

Jag har icke funnit anledning till erinran emot vad socialstyrelsen anfört angående understödsrätten efter övergång från klass med begränsade försäkringsförmåner till klass med större sådana förmåner eller från klass med högre till klass med lägre daghjälp.

Värnplikts- och sjukdomstids inverkan på avgiftsvillkorets konstruktion.

Avgiftsvillkoret skall enligt bestämmelserna i 21 § 1 mom. första och andra styckena prövas med hänsyn till tidpunkten för arbetslöshetsfallets början. Någon ändring härutinnan skulle, som tidigare nämnts, icke inträda genom bifall till ändringsförslaget med avseende å avgiftsvillkoret. I tredje stycket av ifrågavarande moment givas vissa föreskrifter angående bestämmandet av ett arbetslöshetsfalls början, då detsamma står i nära sammanhang med värnpliktstjänstgöring eller sjukdom. Där stadgas sålunda, att tidpunkten för arbetslöshetsfallets början i de fall, då sjukdom eller värnpliktstjänstgöring omedelbart föregår arbetslöshetsfallet, skall anses sammanfalla med sjukdomsfallet eller värnpliktens början. Har däremot en försäkrad innehaft arbete efter sjukdomens eller värnpliktens upphörande, skall sjukdoms- eller värnpliktstiden icke borträknas från den tid, inom vilken föreskrivet antal avgifter skall vara erlagt. Detta gäller även om efter sjukdomens eller värnpliktstjänstgöringens slut arbetsanställning innehafts allenast någon dag.

Socialstyrelsens ändringsförslag på denna punkt innebär, att tid, varunder medlem fullgjort värnpliktstjänstgöring, ständigt skall borträknas från den tid av 12 månader, inom vilken föreskrivet antal avgifter skall vara erlagt. Denna tid skulle alltså utsträckas bakåt med så lång tid som medlemmen därunder fullgjort värnpliktstjänstgöring. Styrelsen föreslår vidare en härav betingad justering av den i 23 § angivna tiden av 52 veckor, inom vilken den längsta medgivna understödstiden utmätas.

Med hänsyn till att stor risk för missbruk måste anses föreligga, har socialstyrelsen icke funnit sig kunna förorda, att den för värnpliktstid föreslagna undantagsbestämmelsen utsträcker att gälla även beträffande sjukdomstid.

Socialstyrelsen har i förevarande avseende anført följande:

Orsaken till att arbetslösheten skulle anses hava tagit sin början vid sjukdomens eller värnpliktstjänstgöringens begynnelse i de fall, då något arbete icke erhållits efter hindrets upphörande, hade under förarbetena till lagstiftningen angivits vara billighetsskäl. Från de erkända arbetslöshetskassornas sida hade till styrelsen anförts, att de ansåge, att samma skäl borde beaktas även i de fall, då vederbörande medlem haft arbete efter sjukdomens eller värnpliktens upphörande. Det vore orättvist, att omständigheter, på vilka en medlem icke kunde inverka, skulle kunna vara av avgörande betydelse för understödsrätten. En arbetsgivare, som av ren vilja beredde en försäkrad arbete under en eller annan vecka efter ett sjukdomsfall eller värnpliktstjänstgöring, kunde därigenom vara orsak till att rätten till understöd bortföle för medlemmen. Från en kassa anfördes såsom exempel följande fall, som nyligen inträffat. En medlem hade efter längre tids sjukdom icke kunnat återfå sin forna arbetsanställning. Han hade därför, då han före sjukdomens början erlagt det föreskrivna antalet avgifter, erhållit understöd under några veckor. Genom anvisning av organ för den offentliga arbetsförmedlingen hade medlemmen härefter erhållit ett tillfälligt arbete, som allenast varade några dagar. Vid förnyad ansökning om understöd hade det befunnits, att rätt härtill icke längre föreläge, enär

medlemmen ej längre fyllde bestämmelserna om antalet erlagda avgifter. Detta hade uteslutande varit beroende på att medlemmen icke under sin sjukdom haft vare sig rätt eller förmåga att erlagga avgifter. Kassan anförde, att ett dylikt förhållande för den enskilde medlemmen måste framstå såsom synnerligen orättvist. Kassan tillade, att det relaterade fallet ingalunda vore någon enstaka företeelse. Sjukdom och värnplikt inverkade i förevarande avseende på samma sätt. En ändring i författningen borde därför komma till stånd, innebärande att tid för fullgörande av värnplikt samt tid, under vilken en medlem varit sjuk, under alla förhållanden skulle räknas såsom obefintlig vid prövning av avgiftsvillkoret.

Styrelsen ville för sin del ingalunda bestrida, att samma skäl, som medfört, att sjukdoms- och värnpliktstid borträknades i de fall, då sådan tid läge efter den sista arbetsanställningen, jämväl kunde anföras såsom motiv för att man ständigt skulle bortse från sjukdoms- och värnpliktstid vid prövningen av avgiftsvillkoret. Styrelsen skulle därför icke heller hava något att erinra emot en ändring av gällande bestämmelser på området, om blott styrelsen kunde känna sig övertygad om att bestämmelserna efter en sådan ändring alltid skulle tillämpas på föreskrivet sätt.

Vad särskilt beträffade värnpliktstjänstgöringen och dess förläggning i tiden, vore denna synnerligen lätt att bevisligen konstatera genom en granskning av medlemmens inskrivningsbok som värnpliktig. Härtill komme, att värnpliktstjänstgöringen endast fullgjordes i 20-årsåldern. Något missbruk av en bestämmelse om rätt att borträkna värnpliktstid behöfde med hänsyn härtill icke befaras. Styrelsen ville alltså tillstyrka, att bestämmelserna om avgiftsvillkorets prövning ändrades på sådant sätt, att tid, under vilken medlem fullgjort värnpliktstjänstgöring, icke i något fall skulle inräknas i den tid, inom vilken det föreskrivna antalet avgifter skulle vara erlagt. Detta betydde, att 12-månadersperioden närmast före arbetslöshetsfallets början skulle förlängas bakåt i tiden med så lång tid som värnpliktstjänstgöringen varat.

Då det gällde att avgöra, om sjukdom i nu nämnt avseende skulle likställas med värnpliktstjänstgöring, inställde sig emellertid starka betänkligheter. Möjligheterna till missbruk läge här så nära, att man ej gärna kunde bortse från dem. Det medförde nämligen icke någon omedelbar verkan på en kassas ekonomi, därest avgiftsbefrielse meddelades under angivande av sjukdom såsom orsak i de fall, då arbetslöshet föreläge men understödsrätt icke vore för handen. Ett dylikt förfarande kunde däremot vid ett förnyat arbetslöshetsfall medföra, att understödsrätt ansåges föreligga, vilket ej skulle hava varit fallet, därest den förra arbetslöshetstiden icke markerats såsom sjukdomstid. Risken för missbruk i detta hänseende vore vidare på grund av kassornas konstruktion såsom rikskassor ganska avsevärd. Kontrollen å de särskilda avdelningarna kunde nämligen icke härutinnan tänkas bliva så stark, att möjligheterna till missbruk helt kunde elimineras. Styrelsen kunde därför icke heller anse, att tillräcklig kontroll vunnes med en föreskrift, att sjukdomstid skulle borträknas vid prövning av avgiftsvillkoret endast i de fall, då sjukdomen styrkts genom läkarintyg. Än mindre skulle en bestämmelse om att intyg från tvenne personer skulle godtagas såsom bevis, för att sjukdom förelegat, kunna anses vara tillfredsställande. I varje fall skulle genom en dylik kontrollapparat ett betydande merarbete åsamkas försäkringsorganen. Inom sjukkasserörelsen hade man ej heller ansett sig kunna åtnöjas enbart med intyg om ett sjukdomsfall utan hade därjämte ansett sig förpliktad att införa den ytterligare kontrollmöjlighet, som läge i systemet med sjukbesökare.

Behovet av en ändring i bestämmelserna på sätt som yrkats från kas-

sorna kunde för övrigt icke längre anses vara på samma sätt trängande som tidigare, därest styrelsens förslag om borttagande av skyldigheten att nypröva avgiftsvillkoret efter en kortare arbetsanställning bifölles. I det förut relaterade exemplet, då understödsrätt bortfallit på grund av en kortare arbetsanställning, skulle sålunda, alldeles oavsett om någon ändring vidtoges i avseende å behandlingen av sjukdomstiden, understödsrätt hava förelegat efter det tillfälliga arbetet.

Med hänsyn till de skäl, som styrelsen sålunda anfört, kunde styrelsen för sin del icke tillstyrka, att sjukdomstid jämställdes med tid för värnpliktstjänstgöring i de fall, då sjukdomen låge i tiden före den senaste arbetsanställningen.

Vid bifall till styrelsens förslag om borträknande av tid för värnplikts-tjänstgöring vid prövning av avgiftsvillkoret torde det vara nödvändigt att vidtaga en av ändringen betingad justering av bestämmelserna i 23 § om understödstitens längd. Det skulle nämligen eljest i åtskilliga fall kunna inträffa, att samma avgifter, som grundlade rätt till understöd under i kassans stadgar medgiven längsta tid, skulle kunna åberopas som stöd för understödsrätt vid ett senare arbetslöshetsfall. Detta skulle kunna inträffa, då en understödsperiod efterföljdes av en längre tids värnpliktstjänstgöring och medlemmen därefter erhöle arbete under någon kortare tid. Inträffade sedan ett nytt arbetslöshetsfall, skulle vid prövningen av avgiftsvillkoret den tid, under vilken värnpliktstjänstgöringen fullgjorts, borträknas. De 12 månader, inom vilka 26 avgifter skulle vara erlagda, komme alltså att förlängas bakåt i tiden. Beroende på värnpliktstjänstgöringens längd kunde vid sådant förhållande åtskilliga veckoavgifter, som erlagts före den förra understödsperioden, tillgodoräknas medlemmen. Därest längre tid än 52 veckor förflutit från den förra understödsperiodens början och bestämmelserna om understödstitens maximering alltså icke lade hinder i vägen, bleve medlemmen följaktligen understödsberättigad under det nya arbetslöshetsfallet. En sådan verkan av de föreslagna bestämmelserna skulle naturligtvis än mer framträda, därest sjukdom i förevarande avseende jämställdes med värnpliktstjänstgöring.

Med hänsyn härtill funne styrelsen det vara nödvändigt att föreslå, att den i 23 § föreskrivna tiden av 52 veckor, inom vilken den längsta medgivna understödstiten utmättes, skulle förlängas med den tid, under vilken medlemmen fullgjort värnpliktstjänstgöring.

Ledamöterna i sociala rådets sektion för den statsunderstödda arbetslöshetsförsäkringen hava enhälligt tillstyrkt socialstyrelsens ändringsförslag, i vad det avsåge värnpliktstid. Flertalet medlemmar, däribland samtliga kassarepresentanter, hava dessutom enträget tillstyrkt, att motsvarande ändring vidtoges jämväl med avseende å sjukdomstid, som vore styrkt genom intyg av läkare eller tvenne trovärdiga män. En av kassarepresentanterna har därvid ifrågasatt, huruvida icke den sjukdomstid, som skulle få borträknas, borde begränsas till exempelvis 12 månader.

I likhet med socialstyrelsen anser jag, att starka skäl tala för att den nu gällande undantagsbestämmelsen beträffande värnpliktstid utsträcker, så att dylik tid vid prövningen av avgiftsvillkoret ständigt borträknas; alltså även i de fall då medlem efter värnpliktstjänstgöringens slut innehaft arbetsanställning. Jag är likaledes av den uppfattning, att bestämmelserna i 23 § vid bifall härtill måste undergå en justering i enlighet med vad social-

Departements-
chefen.

styrelsen härutinnan föreslagit. Jag tillstyrker alltså bifall till styrelsens förslag i dessa delar.

Däremot kan jag icke dela de av socialstyrelsen uttalade farhågorna, att det med hänsyn till faran för missbruk ej skulle vara tillrådligt att meddela motsvarande undantagsbestämmelser för sjukdomstid som för värnpliktstid. Uppenbart är, att i och för sig motiven för en undantagsbestämmelse beträffande sjukdomstid äro lika starka som för en dylik bestämmelse beträffande värnpliktstid. Detta har icke heller bestritts av socialstyrelsen.

Visserligen medgiver jag, att en viss fara för missbruk förefinnes vid en utsträckning av undantagsbestämmelsen till sjukdomstid, därest tillräckligt bindande föreskrifter icke lämnas angående sättet för styrkande av att medlem verkligen varit sjuk under uppgiven tid. På grund härav anser jag det icke vara tillrådligt att godtaga intyg om sjukdomen från tvenne trovärdiga män. I stället lärers krav böra uppställas på att sjukdomstid icke må borträknas i andra fall än då sjukdomen styrkts genom intyg av legitimerad läkare. Därigenom synas mig alla mera väsentliga möjligheter till missbruk vara undanröjda.

Det torde icke vara berättigat att härvidlag söka en jämförelse med sjuk-kassorna och hänvisa till att man i dessa kassor icke kunnat åtnöja sig med ett krav på läkarintyg utan nödgats anlita särskilda sjukbesökare. Det bör nämligen observeras, att ett sjukdomsfall i sjukkassan omedelbart inverkar på understödsrätten, medan sjukdomsfallet i arbetslöshetskassan endast kan tänkas utöva inflytande vid prövningen av understödsrätten under ett senare inträffande arbetslöshetsfall. Genom att krav uppställas på företeende av läkarintyg, nödgas medlemmen åsamka sig en utgift, innan han uppnår, att sjukdomstiden vid framtida beräkning av understödsrätt skall anses såsom obefintlig. Även bortsett från svårigheten för en frisk person att erhålla ett intyg av legitimerad läkare om sjukdom, lärers en arbetslös medlem icke vara hågad att påtaga sig utgiften för ett dylikt intyg enbart med tanke på den eventuella möjligheten att framdeles efter ytterligare arbetsanställning därigenom kunna bliva understödsberättigad.

Å andra sidan kan jag icke finna, att kravet på läkarintyg är för strängt. Tidigare har jag anfört, att faran för missbruk eljest icke kan anses vara undanröjd. Jag vill här tillägga, att det endast torde vara de längre sjukdomsfallen, vilka i förevarande avseende äro av större betydelse för medlemmarna. I dylika fall torde en medlem ändock ofta vara föremål för läkarbehandling, vadan kravet på läkarintyg i allmänhet icke lärers föranleda vare sig extra besvär eller kostnader. Kortvarigare sjukdomsfall kunna vid beräkningen av understödsrätt icke erhålla betydelse annat än för de relativt fåtaliga medlemmar, vilka under de vid arbetslöshetsfallets inträdande senast förflutna 12 månaderna i det närmaste men icke fullt erlagt 26 veckoavgifter. Det synes vid sådant förhållande icke kunna anses såsom oskäligt, att kravet på läkarintyg upprätthålles oberoende av sjukdomsfallets längd. Härigenom vinnes även fördelen av enhetliga bestämmelser.

Till förebyggande av misstag vill jag framhålla, att jag med kravet på

läkarintyg självfallet endast avser den av mig förordade bestämmelsen, att sjukdomstid skall borträknas vid prövningen av avgiftsvillkoret. Kravet på läkarintyg bör därvid upprätthållas, vare sig sjukdomsfallet ligger i tiden före eller efter den senaste arbetsanställningen. Däremot har jag icke härigenom tagit ställning till frågan, vilka krav kassorna i allmänhet böra ställa, innan fristämpling från avgift beviljas medlem, som återoppar sjukdom.

Enligt nuvarande bestämmelser borträknas sjukdomstid, som ligger efter den senaste arbetsanställningen, oberoende av längden på sjukdomsfallet. Detta synes mig även vara naturligt, då behovet av ett sådant borträknande är som störst vid långvarigare sjukdomsfall. Samma bestämmelse synes mig böra gälla, även om sjukdomsfallet efterföljts av arbetsanställning. Med hänsyn till den kontroll, som här förutsättes, torde den begränsning till sjukdomsfall om högst 12 månader, som angivits i ett uttalande av en kassa-representant i sociala rådet, icke vara erforderlig.

Av enahanda skäl som beträffande värnpliktstid erfordras, vid bifall till förslaget om rätt att borträkna sjukdomstid, en jämkning av bestämmelserna i 23 § om den tid, inom vilken den längsta understödstiden skall utmätas.

Hänsynstagande till tid, under vilken kvinnlig medlem på grund av barnsbörd avhåller sig från förvärvsarbete.

Angående kvinnors användande i arbete under viss tid före och efter barnsbörd finnas bestämmelser meddelade i 17 § i lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd. Där stadgas sålunda, att kvinna, som fött barn, icke må användas till vissa i 10 § i lagen uppräknade slag av arbeten under de sex första veckorna efter barnsbörden, därest icke med läkarintyg styrkes, att hon utan men för sig eller barnet tidigare kan börja arbete. Vidare föreskrives, att ledighet ej må förvägras kvinna, som genom intyg av läkare eller barnmorska styrker, att hon sannolikt kan vänta sin nedkomst inom två veckor eller att hon sannolikt kan vänta sin nedkomst inom sex veckor och med hänsyn därtill har behov av ledighet från arbetet.

I förordningen om erkända arbetslöshetskassor hava några bestämmelser icke meddelats om den inverkan på understödsrätten, som föranledes av att kvinnlig medlem i samband med barnsbörd avhåller sig från förvärvsarbete. Uppenbart är emellertid, att det i 14 § föreskrivna allmänna villkoret om att understöd icke må utgivas till annan medlem än den, som är arbetsför och i övrigt oförhindrad att åtaga sig arbete, skall tillämpas jämväl i förevarande fall. Kvinnlig medlem, som på grund av lagbestämmelse icke får eller eljest icke önskar hava förvärvsarbete, kan med hänsyn härtill icke bli berättigad till understöd från erkänd arbetslöshetskassa. Detta gäller givetvis, oberoende av huru lång tid före och efter barnsbörden som kvinnan avhåller sig från arbete.

Socialstyrelsen förordar, att i förordningen om erkända arbetslöshetskassor intagas bestämmelser om den inverkan på understödsvillkorens tillämpning, som havandeskap och tid efter barnsbörd bör hava. Styrelsen föreslår i

sådant avseende, *dels* att tidsperiod omfattande högst sex veckor före och sex veckor efter barnsbörd, varunder kvinnlig medlem avhåller sig från förvärvsarbete, icke skall inräknas i den tid, inom vilken det föreskrivna antalet avgifter skall vara erlagt, *dels* att därav betingad jämkning av bestämmelserna i 23 § om den tid, inom vilken den längsta understöd tiden skall utmätas, vidtages, *dels ock* att en undantagsbestämmelse införes i fråga om skyldigheten att beräkna ny karenstid efter barnsbörd.

Socialstyrelsen anför härom följande:

Den tid, under vilken en kvinna före eller efter barnsbörd avhölle sig från förvärvsarbete, borde icke enligt den vanliga uppfattningen betraktas såsom sjukdomstid, såvida icke sjukdomskomplikationer av ett eller annat slag tillstötte. Då erkänd arbetslöshetskassa meddelade kvinnlig medlem avgiftsbefrielse under sådan tid, skulle alltså kassan icke som skäl för befrielsen åberopa »sjukdom» utan borde, intill dess särskilda bestämmelser rörande behandlingen av tid i samband med barnsbörd införts i förordningen, enligt det av styrelsen fastställda arbetsmaterialet markera avgiftsbefrielsen såsom meddelad på grund av »diverse anledningar». Det vore dock för styrelsen bekant, att kassornas praxis härvidlag varit vacklande och att avgiftsbefrielse i dylika fall ofta meddelats under angivande av sjukdom såsom orsak. Anledningen härtill torde vara, att några bestämmelser i ämnet icke meddelats i förordningen; ej heller hade styrelsen vid tidpunkten för utgivandet av handboken för erkända arbetslöshetskassor haft anledning att närmare ingå på detta spörsmål.

Frågan om den inverkan på understödsvillkorens tillämpning, som havandeskapstid och tid efter barnsbörd borde hava, hade för styrelsen aktualiserats genom förslaget att icke inräkna den tid, under vilken värnpliktstjänstgöring fullgjorts, i de 12 månader, inom vilka det föreskrivna antalet avgifter skulle vara erlagt. Samma skäl, som talade för en undantagsställning i detta hänseende för värnpliktstid, kunde jämväl åberopas som stöd för en undantagsställning beträffande tiden närmast före och efter barnsbörden. Någon fara för missbruk, på sätt styrelsen närmare utvecklat beträffande sjukdomstid, föreläge icke heller. Styrelsen ville därför förorda, att den tid närmast före och efter barnsbörd, under vilken kvinna avhölle sig från förvärvsarbete, skulle behandlas på samma sätt som värnpliktstid.

Den tid, som vid tillämpningen av avgiftsvillkoret borde borträknas i samband med barnsbörd, borde åtminstone icke understiga den tid, under vilken kvinna enligt lagbestämmelse icke finge arbeta. Då det icke torde vara lämpligt att i detta sammanhang göra några inskränkningar med hänsyn till kvinnor, som arbetade endast vid vissa slag av arbeten, eller att göra bestämmelsens tillämpning beroende på företeende av intyg från läkare eller barnmorska, skulle åtminstone två veckor före och sex veckor efter barnsbörden kunna borträknas. Det torde emellertid icke vara lämpligt att härvidlag begränsa undantagsbestämmelsen till så kort tid som två veckor före nedkomsten. Styrelsen ville för sin del förorda, att denna tid i stället bestämdes till högst sex veckor. Särskilda skäl torde icke föreligga att utsträcka tiden efter barnsbörden utöver sex veckor.

Av samma skäl, som anförts beträffande värnpliktstiden, erfordrades med hänsyn till förevarande ändringsförslag motsvarande jämkning av bestämmelserna i 23 §.

De i 22 § tredje stycket angivna undantagsbestämmelserna från den allmänna karenstidsberäkningen omnämnde icke tid före eller efter barnsbörd, då kvinnlig medlem avhållit sig från förvärvsarbete. Som förut nämnts,

torde kassorna emellertid i åtskilliga fall hava jämställt sådan tid med sjukdomstid. Vid sådant förhållande torde redan med gällande bestämmelser ny karenstid ofta icke hava krävts efter barnsbörd.

Styrelsen ansåge det vara önskvärt, att en undantagsbestämmelse beträffande karenstidsberäkning efter barnsbörd intoges i förordningen. Det torde härvidlag icke vara nödvändigt att stadga viss tid före eller efter barnsbörden för undantagsbestämmelsens tillämpning. Förhållandet vore ju nämligen det, att förutsättningen, för att en sådan undantagsbestämmelse skulle tillämpas, vore, att kvinnan före barnsbörden varit arbetslös och uppburit understöd samt att hon avstängts från vidare understöd på grund av att hon antingen själv ej längre önskat eller ägt söka förvärvsarbete eller ock ej längre kunnat betraktas såsom arbetsför. Skedde en sådan avstängning från understöd tidigare än sex veckor före nedkomsten, syntes kvinnan ej därför rimligen böra genomgå ny karenstid, då hon efter barnsbörden ånyo sökte arbetsanställning och förty skulle betraktas såsom arbetslös. Styrelsen föresloge, med hänsyn till vad styrelsen sålunda anfört, att bland undantagsbestämmelserna i 22 § tredje stycket skulle införas ordet barnsbörd, utan att någon närmare tidsbegränsning i samband därmed gjordes.

Styrelsen ville slutligen framhålla, att de sålunda förordade ändringarna av understödsvillkoren med hänsyn till barnsbörd icke i övrigt borde föranleda till ändring i kvinnlig medlems rätt till understöd från kassan under tiden närmast före eller efter barnsbörden. Understödsrätten skulle alltså liksom hittills bliva beroende av om den kvinnliga medlemmen kunde anses vara arbetsför och med hänsyn till gällande bestämmelser oförhindrad att åtaga sig arbete samt därjämte sökte arbete genom anmälan hos organ för den offentliga arbetsförmedlingen.

Socialstyrelsens förevarande förslag har tillstyrkts av ledamöterna i sociala rådets sektion för den statsunderstödda arbetslöshetsförsäkringen.

Emot socialstyrelsens ifrågavarande förslag om införande i förordningen om erkända arbetslöshetskassor av bestämmelser i skilda avseenden om den inverkan på understödsvillkoren, som havandeskap och tid efter barnsbörd böra hava, har jag icke något att erinra. Den föreslagna tidsbegränsningen i fråga om rätten att vid avgiftsvillkorets prövning bortse från viss tid före och efter barnsbörd finner jag vara väl avvägd. Lika med styrelsen anser jag vidare, att någon tidsbegränsning icke bör göras i fråga om undantaget från skyldigheten att genomgå ny karenstid efter barnsbörd.

*Departements-
chefen.*

Rätt till medlemskap i erkänd arbetslöshetskassa för s. k. statslösa personer.

Socialstyrelsen föreslår, att rätt måtte beredas personer, vilka icke äro medborgare i något land eller s. k. statslösa personer, att ingå såsom medlemmar i erkänd arbetslöshetskassa.

Socialstyrelsen yttrar härom:

Enligt 7 § punkt 5 uteslötes från rätt att vinna inträde i erkänd arbetslöshetskassa eller att där kvarstå såsom medlem utländsk medborgare, såvida han icke tillhörde stat, med vilken Kungl. Maj:t träffat sådan överenskommelse om ömsesidighet, som avsåges i 13 §. Styrelsen hade i underdåniga skrivelser den 18 juli och den 17 september 1935 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för träffande av sådana ömsesidighetsöverenskommelser med vissa länder.

Enligt ordalagen i 7 § punkt 5 uteslötes från rätt till medlemskap allenast utländska medborgare. Några bestämmelser angående rätt till medlemskap för de personer, som icke vore medborgare i något land eller s. k. statslösa personer, funnes icke meddelade i förordningen. I tidigare förslag till lagstiftning om arbetslöshetsförsäkring hade emellertid en bestämmelse funnits av innehåll, att understöd icke skulle få utgå till andra än svenska medborgare. Denna bestämmelse hade icke upptagits av 1932 års sakkunniga för arbetslöshetsförsäkring i deras förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor. Av vad nämnda sakkunniga anfört å sid. 56 i den av dem avgivna promemorian (bilaga G till propositionen 209/1933) framginge emellertid, att de sakkunniga icke därmed avsett att göra någon förändring i förhållande till tidigare förslag. De sakkunniga syntes därvid icke hava särskilt tänkt på de statslösa personerna.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit under förarbetena till lagstiftningen, hade styrelsen icke ansett sig kunna tolka bestämmelserna i 7 § punkt 5 på annat sätt, än att medlemskap i de erkända arbetslöshetskassorna förbehölles svenska medborgare samt medborgare i de stater, med vilka överenskommelse om ömsesidighet träffats. Styrelsen hade i enlighet härmed i handboken för erkända arbetslöshetskassor uttalat, att statslösa personer icke ägde rätt att ingå såsom medlemmar i kassorna.

Från flera kassor hade framställningar gjorts om vidtagande av sådan ändring i försäkringsförordningen, att rätt till medlemskap tillerkändes de statslösa. Åtskilliga av dessa personer hade sedan många år varit medlemmar i det fackförbund, vars arbetslöshetskassa ombildats till erkänd kassa. Före ombildningen av kassan hade de vid sådant förhållande varit tillförsäkrade understöd vid arbetslöshet. Från kassornas sida anfördes, att det därför måste betecknas såsom en orättvisa, om de statslösa uteslötes från rätt till medlemskap i erkänd arbetslöshetskassa. Dessa personer hade i lika mån som fackförbundets övriga medlemmar bidragit till hopsamlandet av det belopp, vilket av den icke erkända kassan eller fackförbundet överlätits såsom gåva till fond i den erkända kassan. Härtill komme, att statslösa personer icke kunde bli understödsberättigade från erkänd arbetslöshetskassa, förrän de innehaft arbetsanställning i riket och erlagt avgifter för minst 52 veckor. Detta vore icke möjligt, med mindre vederbörande förvärvat så fast fot inom riket, att all anledning föreläge att förmoda, att de hade för avsikt att för framtiden kvarstanna i landet samt att de jämväl komme att erhålla tillstånd härtill.

Antalet statslösa personer i riket torde icke vara synnerligen stort. Av de vid styrelsens förut omnämnda skrivelse den 18 juli 1935 fogade tabellerna framginge, att antalet med främlingspass försedda personer, vilka den 1 januari 1935 innehade visering med rätt till arbetsanställning, uppginge till 70. Av dessa personer torde flertalet vara att betrakta såsom stadigvarande bosatta i riket. De såsom ryssar rubricerade personerna med rätt till arbetsanställning utgjorde 270. Det övervägande flertalet härav torde icke vara medborgare i de Socialistiska Sovjetrepublikernas Union och torde således vara försedda med identitetscertifikat, som utfärdats av ministern för utrikes ärendena. Utöver nu nämnda personer torde under senare tid hava i riket inkommit ett antal personer, vilka tidigare ägt medborgarskap i annat land men som nu vore att betrakta såsom statslösa.

Vid övervägande av denna fråga funne sig styrelsen kunna i allt väsentligt ansluta sig till de synpunkter, som i ämnet anförts från de erkända arbetslöshetskassorna. Styrelsen ville framför allt framhålla, att det härvidlag icke rörde sig om ett medgivande att utbetala statsbidrag till arbetslöshetsunderstöd åt personer, som allenast tillfälligt uppehölle sig i riket. Förutsätt-

ningen för att de skulle bliva understödsberättigade från erkänd arbetslöshetskassa vore nämligen, att de haft arbetsanställning inom landet under minst 52 veckor och erlagt avgifter till kassan för samma tid. Därtill komme, att en väsentlig del av det arbetslöshetsunderstöd, som kunde komma att utbetalas till dem från kassorna, utgjordes av belopp, som de själva erlagt till kassorna. Dessutom kunde anmärkas, att deras behov av understöd i många fall på andra vägar torde komma att bestridas av statsmedel, såframt behovet icke täcktes genom arhetslöshetsförsäkringen. Visserligen kunde icke, genom att statslösa personer beviljades inträde i erkänd arbetslöshetskassa, några motsvarande förmåner erhållas för svenska medborgare, som vistades utomlands. Detta torde dock icke kunna anses utgöra tillräckligt skäl att motsatta sig de önskemål, som i denna fråga allmänt framförts från kassorna. Styrelsen ville därför för sin del förordna, att medgivande lämnades åt statslösa personer att ingå såsom medlemmar i erkänd arbetslöshetskassa.

Någon ändring i förordningens bestämmelser torde icke erfordras för sådant ändamål. Som styrelsen förut anfört, lade ordalagen i 7 § punkt 5 nämligen icke hinder i vägen för att statslösa personer beviljades medlemskap. Det torde vid sådant förhållande för ändringens vidtagande icke erfordras annat än ett uttalande, att hinder icke föreläge för statslösa personer att ingå såsom medlemmar i erkända arbetslöshetskassor. Ett dylikt uttalande torde dock icke böra avse andra statslösa personer än sådana, som innehade av ministern för utrikes ärendena utfärdat främlingspass eller identitetscertifikat.

Vid sociala rådets sammanträde har socialstyrelsens förslag i nu berörda avseende tillstyrkts. En av ledamöterna har dock förklarat sig anse, att frågan borde närmare utredas.

De av socialstyrelsen anförda skälen för att statslösa personer skola berättigas ingå såsom medlemmar i erkänd arbetslöshetskassa synas mig vara bärande. Då jag icke finner någon närmare utredning i frågan erforderlig, tillstyrker jag alltså bifall till styrelsens förslag. I likhet med styrelsen anser jag, att rätten till medlemskap bör förbehållas sådana statslösa personer, som innehava av ministern för utrikes ärendena utfärdat främlingspass eller identitetscertifikat.

*Departements-
chefen.*

Såsom socialstyrelsen påpekat lärer för ändamålet icke erfordras någon ändring i förordningen om erkända arbetslöshetskassor.

Bestämmelser om ikraftträdande.

De föreslagna ändringarna i förordningen om erkända arbetslöshetskassor torde böra träda i kraft den 1 juli 1936. De nya bestämmelserna skola alltså tillämpas vid framställningar om rätt till understöd, som göras efter nämnda dag. För underlättande av arbetet i kassorna torde bestämmelserna om understödsrätt efter övergång från klass till annan böra efter den 1 juli 1936 tillämpas i den nya lydelsen, även om övergången skett före sagda dag och vare sig de nya bestämmelserna i det särskilda fallet äro för medlemmen strängare eller mildare än vad som tidigare gällt.

*Departements-
chefen.*

Departementschefens hemställan.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att ett inom socialdepartementet upprättat *förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor* av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, måtte genom proposition föreläggas riksdagen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställer förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Erik Skoglund.